

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota inzake beleidsreactie plan- en procesevaluatie
actieplan Wapens en Jongeren

Datum
1 juni 2023

Ons kenmerk

1. Aanleiding

Met de Kamerbrief van 8 maart jongstleden informeerde u de Kamer over het WODC-onderzoek 'Plan- en procesevaluatie Actieplan Wapens en Jongeren'.¹ Naar aanleiding hiervan heeft u de Kamer toegezegd om voor de zomer van 2023 inhoudelijk te reageren op de conclusies van het onderzoek.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met het aanbieden van de beleidsreactie aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Belangrijkste aanbevelingen

- I. Besteed extra aandacht aan het achterhalen van de motieven voor het dragen van wapens en hoe een gedragsverandering tot stand gebracht zou kunnen worden voordat er een actie wordt geformuleerd. Voer meer verdiepend onderzoek uit naar hoe de doelgroep kan worden bereikt.
- II. Om daadwerkelijk een gedragsverandering te bereiken bij de groep die al een wapen draagt, of waarbij het risico hierop groot is, is diepgaand en positief contact nodig met de risicjongeren. Om de doelgroep te bereiken is meer inzet van jongerenwerkers en rolmodellen nodig. Wees verder bewust van de beperkingen in het bereiken van de wapendragende jongeren en blijf ingezette acties en werkwijzen evalueren op daadwerkelijk doelbereik en efficiëntie.
- III. Acties dienen gericht te zijn op specifieke wijken en jongeren. De aanzet van het Actieplan is goed, maar de scherppte in de uitvoering mist. Veel acties in het Actieplan zijn gericht op een brede doelgroep, in een enkel geval op de gehele bevolking of op alle jongeren.
- IV. Ga door op de ingezette weg, maar met meer (wetenschappelijk) fundament onder de acties, met meer oog voor 'het totale plaatje', de kwetsbare positie van wapendragende jongeren, de sociale problematiek, armoede en ervaren achterstand, kansenongelijkheid en onveiligheid in de wijken waar zij wonen.
- V.

Kern van de beleidsreactie

- De aanbevelingen uit het evaluatierapport worden van harte ondersteund en overgenomen. Er is overeenstemming dat we door moeten gaan met de inzet op dit thema. Voor het komen tot een gedragsverandering, die de onderzoekers missen, is meestal méér nodig dan alleen een campagne. Dit laat onverlet dat bewustwording een eerste stap is en noodzakelijk is in de totale aanpak. Het is in

de praktijk niet eenvoudig om die bewustwording, ook in combinatie met de gekozen maatregelen, vervolgens specifiek te richten op risicogroepen die (overwegen) wapens (te) dragen. Het gaat bij de bewustwording vooral om primaire dadergerichte preventie, dus gericht op de brede groep van jongeren.

- Wapenbezit onder jongeren is geen op zichzelf staand fenomeen. Tal van achterliggende factoren liggen eraan ten grondslag. Investeren in het voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden is daarom van groot belang.
- Bij het vervolg wordt in ieder geval ingezet op contact met de doelgroep door de inzet van jongerenwerkers en rolmodellen en verdiepend onderzoek naar de achterliggende oorzaken en werkzame interventies bij wapengeweld door jongeren. Met dit onderzoek willen gemeenten beter zicht krijgen op de specifieke achterliggende oorzaken van wapenbezit/-geweld in Nederland.
- Met de partners wordt toegewerkt naar een nieuw actieplan in het najaar. Er wordt gekeken welke toegevoegde waarde een ieder kan en moet leveren. Vanuit onze verantwoordelijkheid wordt ingezet op het verdiepen en vergoten van kennis, kunde, wordt het netwerk ondersteund en waar nodig ingezet op verdere aanpassingen van beleid en/of wet- en regelgeving. De inhoud van het vervolgplan wordt in gezamenlijkheid bepaald, evenals de gezamenlijke acties en acties voor de afzonderlijke partners.

4. Toelichting

4.1 Politiek-bestuurlijke context

In de samenleving en in de Kamer leven zorgen over het wapenbezit- en gebruik onder jongeren. In de media is hier ook aandacht voor. Daarom is het nodig dat het thema op de agenda blijft. De plan- en procesevaluatie is op 31 mei 2023 besproken in het Commissiedebat Justitiële Jeugd.

4.2 Afstemming

De beleidsreactie en het proces zijn afgestemd met de betrokken beleidsdirecties (DGRR, DGSenB, DGPenV) en met DCOM en gedeeld met DGO.

De beleidsreactie is verder voor commentaar voorgelegd aan de partners van het Actieplan: de politie, het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, stichting Halt, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het Openbaar Ministerie, de politie, de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland (koepelorganisatie voor jeugdreclassering en jeugdbescherming) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De ontvangen commentaren zijn verwerkt.

4.3 Communicatie

Mogelijk krijgt het evaluatierapport, gelet op recente ontwikkelingen op dit gebied, aandacht in de media. Daarom is woordvoering betrokken in de afstemmingslijn.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
1 juni 2023

Ons kenmerk